

Wijziging van het Besluit financieel toetsingskader pensioenfondsen in verband met toeslag vanwege voorgenomen transitie

MIJN REACTIE:

Gepensioneerden worden al 14 jaar benadeeld door niet-indexeren pensioenen waardoor **inmiddels al 25% koopkrachtverlies** is opgelopen. In verband met de verwachte inflatie over 2022 zal dit percentage dit jaar mogelijk nog oplopen tot 30 %. En dat terwijl pensioenvermogen in die 14 jaar meer dan verdrievoudigd is tot bijna 2000 miljard euro. Het rendement over dit vermogen belooft jaarlijks ca 6 %. Ik heb hierbij buiten beschouwing gelaten dat pensioenfondsen voor vele miljarden verplicht zijn om negatief rentende obligaties van de Nederlandse Staat te kopen. Zou dat niet het geval zijn dan zou dat uiteraard hebben geleid tot een hoger rendement door de pensioenfondsen.

Vwb een koopkrachtverlies van 25% voor iemand die in 2008 werd gepensioneerd betekent dit bij een gemiddeld bruto pensioen van ca. 800 euro per maand een korting van ca. 200 euro. En bij bijvoorbeeld een bruto pensioen van 1600 euro per maand loopt dat gemis op tot ca 400 euro., enzovoorts bij hogere pensioenen. Toch wel iets om over na te denken voordat je zegt “dat je een goed pensioen hebt en dat indexeren voor jou niet hoeft”. Als je een hoger pensioen ivm indexatie niet nodig hebt dan kun je dat meerdere door indexatie ook schenken aan je kinderen of aan een goed doel. Maar doe niet zo hypocriet door te roepen: indexatie hoeft van mij niet ...

Pensioenfondsen zijn opgericht om de deelnemers een zo goed mogelijk waardevast pensioen te garanderen. Het pensioenvermogen is opgebracht door de deelnemers en het niet indexeren van de pensioenen is in feite een schending van het eigendomsrecht. Gepensioneerden hebben het volste recht op een reële pensioenuitkering hebben, waarbij inflatie wordt gecompenseerd door middel van indexatie: **indexatie is een recht en geen gunst.**

Het pensioenvermogen is door ons in ons werkzame leven opgebouwd door middel van betaalde pensioenpremies. Dat vermogen is dus ons eigendom, en dan is het rendement daarop natuurlijk ook ons eigendom als we gepensioneerd zijn. Maar dan hebben we te maken met een overheid die zegt dat de fondsen te arm zijn om te indexeren. Dat is haar ingegeven door DNB (zie mijn tekst verderop). Vele gepensioneerden vragen zich al lang af in wat voor gekkenhuis we leven, een land waar de leugen regeert. Is dit nou een rechtsstaat ? Het lijkt vwb het pensioendossier wel op een politiestaat waarin de overheid doet wat zij wil zonder dat de betrokkenen, de gepensioneerden dus, daarin enige inspraak hebben. Misschien vindt u deze tekst te fors maar het is wel zoals het door gepensioneerden gevoeld wordt! **Overheid maak duidelijk dat we wel in een rechtstaat leven waarin de rechten van burgers/gepensioneerden de hoogste prioriteit hebben.**

Mijn conclusie is dan ook dat de gepensioneerden hoe dan ook honderd procent gecompenseerd moeten worden voor het door hen in de loop der jaren opgelopen koopkrachtverlies. Dat is in totaal een klein bedrag in verhouding tot het door hen in de loop der tijd opgebouwde pensioenvermogen.

Het uitspelen in de media van jong tegen oud is hypocriet, niet alleen gezien de grootte van het pensioenvermogen, waardoor eventuele tekorten op toekomstige pensioenen als gevolg van inflatie zonder probleem kunnen worden opgevangen, maar ook omdat de jongeren van nu daarvoor nog ruim 40 tot 45 jaar of langer de tijd

hebben (evenals de ouderen, die ook op jonge leeftijd begonnen te werken en daardoor een pensioen konden opbouwen).

Volledigheidshalve merk ik nog op dat werkenden (ruim 7 miljoen) ook worden benadeeld omdat door de lage rekenrente hogere pensioenpremies en een lagere pensioenopbouw het gevolg zijn.

Gelet op het jaarlijks rendement van het belegd pensioenvermogen van 6% is het hanteren van 0% rekenrente onder druk van dhr. Knot van DNB onnodig en asociaal. Het is reëel om van het genoemde hogere rendementspercentage uit te gaan. Een tussenoplossing zou eventueel kunnen zijn om uit te gaan van het gemiddelde van de nu gehanteerde rekenrente en het beleggingsresultaat van de pensioenfondsen. Dan kom ik uit op ca 3% voor de berekening van de pensioenen. Dat percentage geeft de nodige ruimte om wel te kunnen indexeren

**Graag verwijs ik naar onderstaande commentaren van (Drs J.F.T.)
Fred Bergman, econoom en jurist**

al 13 jaar géén indexatie van de pensioenen
HOE IS DAT MOGELIJK ?

Eenzijds is het eenvoudig zo dat Rutte zich op grond van stembus uitslagen machtig genoeg voelt om van gegadigden voor ministers- en staatssecretaris posten te eisen dat zij tevoren akkoord gaan met zijn politieke opvattingen en beslissingen (kadaverdiscipline) en anderzijds zijn er genoeg partijen die zo pluchegeil zijn dat ze die eis van Rutte inwilligen.

Hoe kan de Staten Generaal en de regering zo falen op pensioengebied?

De verantwoordelijke minister heeft zo zijn eigen opvattingen en eigen adviseurs. Helaas zijn juist die adviseurs gedeeltelijk onbekwaam op bedrijfseconomisch en bancair krediet gebied en gedeeltelijk voorzien van een dubbele agenda met andere belangen, zoals van de commerciële verzekeraars.

Een algemeen econoom als Klaas Knot van de Nederlandsche Bank speelt daarbij een sleutelrol. Hij is onvoldoende op de hoogte van dekkingsgraden, kredietwaardigheid, dus van solvabiliteit. Hij houdt stug vast aan de enge interpretatie uit het verzekeringswezen om de contante waarde van verplichtingen te willen berekenen op basis van obligatierente met negeren van het extrapoleren van het werkelijk historisch rendement.

Dat de minister, laatstelijk Wouter Koolmees, heel goed weet dat hij niet mag discrimineren tussen commerciële pensioenverzekeraars en pensioenfondsen op grond van de Algemene Beginselen van Behoorlijk Bestuur, in het bijzonder het Gelijkheidsbeginsel, blijkt wel uit het feit dat hij voor de Tweede kamer een document heeft laten vervaardigen waaruit zou moeten blijken dat Pensioenfondsen en Pensioenverzekeraars geen gelijksoortige partijen zijn. Daardoor voelt hij zich veilig de lobby van de Pensioenverzekeraars te volgen met een rekenrente van 3,65% en de Pensioenfondsen te beperken met een rekenrente van 0,2%.

De Eerste en Tweede Kamerleden die hier mee ingestemd hebben begrijpen niets van deze problematiek en volgen binnen hun fractie degenen die het pensioen in portefeuille heeft. Helaas hebben deze vaak ook geen know how op dit gebied en ontbreekt het hen aan kennis van de bedrijfseconomie en bankpolitiek om dekkingswaarden/solvabiliteit zelfstandig te kunnen beoordelen. Daarbij komt dan weer de kadaverdiscipline die Rutte eist van zijn coalitiepartijen, waardoor de meerderheid in de kamers gedwongen stemt zoals Rutte, Koolmees en Knot de pensioenen regelen.

De verklaring hoe het oude pensioen systeem in problemen is gekomen en hoe deze eenvoudig en verantwoord opgelost kunnen worden.

De bedoeling van het invoeren van het Financieel Toetsings Kader (FTK) was destijds om de pensioenen van alle pensioendeelnemers veilig te stellen, dus in het belang van alle pensioenpremie betalers en gepensioneerden.

Ten tijde van het instellen van het FTK was de marktrente (rente op veilige staatsobligaties en staatsleningen) nog circa 4% terwijl de rendementen die pensioenfondsen maakten met hun beleggingen gemiddeld circa 7% waren. Aangezien die 4% toen ruim voldoende was om welvaarts- en koopkrachtvast geïndexeerde pensioenen, gedurende de gehele verwachte gemiddelde pensioen uitbetalingsduur, te kunnen uitbetalen, werd de marktrente als rekenrente ingevoerd om de dekkingsgraad = solvabiliteit van de pensioenfondsen te berekenen. Meteen werd al gewaarschuwd dat als deze marktrente aanmerkelijk zou dalen, terwijl de rendementen dat niet deden, dat er dan een herziening moest komen omdat dan de marktrente niet meer doelmatig en niet meer bruikbaar was. Die tijd is nu gekomen en dus moet er een herziening van de rekenrente komen, maar wat gebeurt er?

Directeur Knot van de Nederlandsche Bank en minister Koolmees herzien niet de rekenrente, die willen het hele pensioensysteem herzien en geven er daarbij blijk van niets van bedrijfseconomie te begrijpen. Dat is niet zo vreemd voor een algemeen econoom en een sociaal econoom maar wel onbegrijpelijk dat zij niet luisteren naar onafhankelijke deskundigen! Door de wetenschappelijke bedrijfseconomische maatstaven, die ook gebruikt worden door het bankwezen bij de kredietverlening aan ondernemingen voor de beoordeling van de solvabiliteit (dat is de dekkingsgraad van de verplichtingen), toe te passen op de pensioenfondsen, dus de marktrente vervangen door het gemiddelde rendement, dan zou geen enkele pensioenkorting en geen enkele pensioenpremieverhoging nog nodig zijn en kan er bovendien met terugwerkende kracht geïndexeerd worden!

De verklaring voor de wijze van beoordelen uit de bedrijfseconomie en door het bankwezen is heel eenvoudig: Ondernemingen lenen geld om hun bedrijf uit te oefenen, waarmee zij inkomsten verwerven, zodat zij hun doel kunnen bereiken. Hoe minder kosten zij hebben, hoe hoger de winst wordt. De marktrente, die zij betalen voor het lenen van geld, zijn kosten. De conclusie daaruit is dan ook: des te lager de marktrente, des te lager de kosten, des te hoger de winst, des te hoger de winstuiteringen (dividenden) aan de eigenaren (aandeelhouders), des te hoger de waarde van de aandelen wordt, des te hoger de aandelenkoersen. De beleggers, waaronder de pensioenfondsen, maken door de hogere dividenden en de verkoop van de aandelen tegen hogere koersen des te meer rendement.

Daarom is de marktrente wel belangrijk voor de pensioenfondsen, maar anders dan degenen die met het nieuwe pensioenstelsel bezig zijn, ons willen doen geloven. Des te lager de marktrente, des te hoger het rendement, des te beter de dekkingsgraad en des te hoger kunnen de pensioenuitkeringen zijn !

Door pensioenen niet te indexeren doet de Nederlandste Staat zich te kort als het gaat om belastingheffing, te weten het gemis van belasting over hogere pensioenen. En ook geldt dat met hogere pensioenen de Nederlandse economie zeer gebaat is.

De rol van DNB in het pensioendossier is discutabel. Als deelnemer aan de ECB houdt dhr. Knot kennelijk rekening met de schuldenpositie van de Zuid-Europese landen en drukt hij bij de berekening van onze pensioenen door dat daarbij 0% rekenrente moet worden gehanteerd. Hierbij kan overigens worden aangetekend dat Nederland bij het berekenen van de pensioenen het land met de laagste rekenrente is. Het gemiddelde Europese renteniveau zou op 3% liggen.

Hieronder ter informatie een schrijven van Willem Schuddeboom, econometrist en voorzitter NPB in het blad Pensioenadvies:

De rol van DNB is in de gehele pensioendiscussie bijzonder. In april 2004 hebben drie medewerkers van DNB een notitie over de pensioenhervorming geschreven. De titel van deze notitie was PALMNET: een Pensioen Asset en Liability Model voor Nederland. De toenmalige staatssecretaris voor SZW, de heer M. Rutte, heeft 2 voorstellen in deze notitie overgenomen, zowel voor 1) de rekenrente als voor 2) de vorming van het Vereist eigen vermogen. Daarom mogen fondsen sinds 2008 niet meer uw pensioen verhogen. Het verweer van DNB is dat zij zich aan de wet moeten houden. Klopt, met de kanttekening dat DNB deze wet zelf heeft geschreven.

Tenslotte, vwb het Nieuwe Pensioenstelsel verwijs ik naar volgende uitspraak van het College Adviescommissie Tegengaan Regeldruk (ATR): “Het wetsvoorstel voor het nieuwe pensioenstelsel schiet op veel punten tekort, want het maakt pensioenen nóg ingewikkelder dan ze nu al zijn, er is niet genoeg gekeken naar alternatieven en de gevolgen voor de koopkracht van gepensioneerden blijven vaag.”

Volgens dit College ATR mankeert er zoveel aan het wetsvoorstel dat het zoals het er nu ligt, beter niet

ingediend kan worden. Die mening wordt door vele pensioendeskundigen gedeeld.

Ik voeg daar nog aan toe dat de kosten die gemoeid zijn met de overgang naar het nieuwe stelsel, het zgn. invaren, gigantisch zullen zijn.

Hieronder ter informatie een tweet van de organisatie “Samenvooreeneerlijkpensioen” over bedoelde kostenpost naar schatting 35 miljard euro, maar waarschijnlijk nog meer.

De overgang naar het nieuwe stelsel kost bizar veel geld. Wij 'voorspellen' nu al dat de premie-inkomsten van dit jaar (geschat op 35 miljard euro) volledig opgaan aan kosten voor de transitie. En zelfs dat is nog tientallen miljarden te weinig.
Wie stopt deze waanzin?

Verder bleek dat uitvoerders per deelnemersdossier gemiddeld 80 uur nodig hadden om een individueel dossier zo goed als mogelijk (maar dus in meer dan de helft van de dossiers niet compleet!) te reconstrueren. Als een dergelijke reconstructie-exercitie bij invaren opnieuw gedaan zou worden voor alle pakweg 20 miljoen deelnemersdossiers bij alle pensioenuitvoerders, dan zou een dergelijke exercitie 1,6 miljard manuren vergen. Uitgaande van 1.600 manuren in 1 jaar zouden 1 miljoen uitvoeringsmedewerkers 1 heel jaar lang met de reconstructie bezig zijn. En dan zou nog steeds meer dan de helft van de dossiers incompleet zijn! De moed zou je in de schoenen zinken. Vandaar dat wij in deze reflector een risk based aanpak voorstellen die relatief snel de vinger op de eventuele zere plek kan leggen.

Als die kosten door de deelnemers aan de pensioenfondsen moet worden opgehoest dan draait dat uit op een rampscenario. Bizar is dan ook dat de Staat de mogelijkheid van bezwaar/ beroep onmogelijk wil maken door de betreffende bepaling in de huidige Pensioenwet buiten werking te stellen. Ik heb gelezen dat dit in strijd

is met Europees recht dat uitgaat van pensioenrechten als eigendom waarop geen inbreuk mag worden gemaakt.

Het betreffende wetsvoorstel ligt momenteel bij de Raad van State voor advies. De kans dat de beoogde wet per 1 januari 2023 in werking kan treden lijkt bijzonder klein. Mijns inziens is het nog maar de vraag of de Raad van State met een positief advies zal komen gezien de inmiddels vele negatieve oordelen van pensioendeskundigen. Ik verwacht dat de Raad van State het wetsvoorstel kritisch zal beoordelen, zulks met in het achterhoofd de Toeslagenaffaire. Wie weet komt er een voor de gepensioneerden toch nog een konijn uit de hoge hoed waardoor de nieuwe Pensioenwet niet doorgaat.

CONCLUSIES:

1: Hoe dan ook, ik denk dat een overgang van de huidige Pensioenwet naar een nieuwe pensioenregeling onbetaalbaar is, maar ook om inhoudelijke redenen ongewenst is. Aanpassing van de huidige Pensioenwet en het Financieel Toetsingskader aan de Europese regelgeving is een veel betere oplossing. Hanteren van 0% rekenrente is sowieso uit de boze; daarvoor moet een regeling komen waarbij het gemaakte rendement op het pensioenvermogen uitgangspunt is.

2: En, last but not least: compensatie van de gepensioneerden voor 14 jaar niet-indexeren pensioenen is niet alleen uit een moreel oogpunt een must, ook uit een oogpunt van rechtvaardigheid, we leven tenslotte in een rechtstaat, toch ... indexatie is een recht en geen gunst

